

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA A NUEVA ECONOMIA FÒRUM

Barcelona, Dilluns 15 de novembre de 2010

Honorables Consellers, Consellers, Autoritats.

Molt bon dia a tothom.

Moltes gràcies, Antoni, per les teves paraules.

I moltes gràcies als promotors de Nueva Economía Fòrum per donar-me l'oportunitat d'exposar, davant tots vostès, les principals idees, arguments proposats amb què concorro a les eleccions al Parlament del dia 28.

Com que un col·loqui és, sobretot, un diàleg, la meua intervenció inicial serà volgudament sintètica i, alhora, parcialment provocadora. Confio que una cosa i l'altra facilitaran el diàleg posterior.

Començaré dient que no he vingut, ni aquí ni enlloc, a aixecar l'acta de defunció del projecte catalanista i d'esquerres, encarnat pel Partit dels Socialistes de Catalunya. Hi ha gent que dona per descomptada la nostra derrota i que, fins i tot, gosen parlar d'un retorn a la normalitat. Jo no.

Jo no accepto la derrota anticipada, de cap manera. I donaré, amb ànim de victòria, la batalla electoral al llarg d'aquests dies.

En aquest món, hi ha coses impossibles i reptes objectivament insuperables, però aquest repte, el repte de capgirar unes previsions i enquestes negatives, no ho és. Per sort. Perquè la democràcia la fan els ciutadans, no les enquestes d'opinió.

La història de Catalunya és precisament el relat d'una societat que ha sabut superar desafiaments falsament inassolibles.

En una terra com aquesta, sense les condicions objectives adequades, es va dur a terme la revolució industrial, es va saber preservar una llengua i una cultura, i es va garantir la cohesió d'un poble, que havia rebut, també aleshores, l'impacte d'onades potents d'immigració, de centenars de milers de persones que el franquisme condemnava a la misèria.

Jo mateix represento, modestament, la demostració de com la voluntat pot imposar-se al tòpic. Vaig ser immigrant, castellanoparlant fins que vaig arribar aquí, fill d'una família treballadora i d'extracció molt humil. Des de fa molt anys sóc català per elecció i compromís, i catalanista per convicció. D'acord amb el tòpic, un home com jo mai no hauria d'haver assolit l'honor de presidir aquest país. Però els catalans i catalanes segueixen desmentint tòpics i falses veritats. Que valoren la gent pel que fa i pel que és capaç de fer, no per aparences o un o altre origen. Ho van fer el 2006. Ho tornaran a fer aquest 2010.

Els tòpics, tots els tòpics, tenen la llavor del prejudici. I quan els tòpics són polítics i afecten, com a clixés i estereotips, a les comunitats, als països, a les persones, són un greu problema contra el que hem de lluitar. Ho sabem bé els catalans. Quan injustament se'ns acusa de garrepes o insolidaris, entre d'altres bestieses. Rebutjo enèrgicament aquestes pràctiques polítiques. Els dirigents han de mostrar més criteri i senderi. Enfrontar comunitats i cultures per benefici electoral, o pel rèdit fàcil d'un titular, ho ha fet la dreta durant tota la legislatura. I quan ho fa l'esquerra és igual de criticable i lamentable.

No serà fàcil superar els tòpics respecte a la cita electoral. Però, la complexitat i la dificultat del repte constitueixen un estímul extraordinari per donar la batalla electoral amb totes les meves forces. Per evitar que aquest suposat 'ordre natural de les coses' torni a marginalitzar de la direcció del país a un nombre importantíssim de ciutadans i ciutadanes que comparteixen el nostre projecte.

La participació dels socialistes al Govern de Catalunya no és un accident de la història, sinó una aposta estratègica.

La meua Presidència no representa una anècdota puntual. Forma part d'un projecte coherent i amb ambició de continuïtat del PSC, inaugurat per Pasqual Maragall.

Només els socialistes podem garantir, des del meu punt de vista, una majoria d'orientació catalanista i progressista alhora. Perquè un govern catalanista i d'esquerres, a partir del projecte socialista, és la garantia per fer possibles les reformes econòmiques, les polítiques socials i l'ambició nacional continguda a l'Estatut, tal com van voler una majoria dels ciutadans i ciutadanes d'aquest país. Cap altra força política ofereix garanties simultàniament en aquests tres àmbits.

Aquesta és la proposta que vull que sigui avalada per les urnes el proper dia 28 de novembre.

[Reivindicació del balanç]

He reivindicat el dret i l'obligació democràtica de fer balanç. Haig de dir que, ni Catalunya era un desastre l'any 2003, ni ho és el 2010. No ho era fa set anys. I ara encara ho és menys. Les dues darreres legislatures, aquest país ha fet un gran pas endavant. No ens hem limitat a administrar el llegat existent –enriquant-lo i millorant-lo–, sinó que hi hem incorporat, en aquest llegat, alguns trets cabdals. Subratllo l'adjectiu de cabdals. Perquè més enllà de les polítiques marcades per la pròpia continuïtat institucional i administrativa, el nostre Govern ha dut a terme un treball que, per volum i intensitat transformadora, no té precedents.

Catalunya disposa avui d'orientacions estratègiques, consensuades amb els agents socials i econòmics del país; pensades i dissenyades per a benefici d'una comunitat de set milions i mig de persones. Una obra de govern que, a més, s'ha desplegat en una conjuntura especialment complicada: La contundència de la crisi econòmica ha tensat al màxim els serveis públics, que han hagut de fer front a un increment de la demanda, enmig d'un obligat i important ajust pressupostari.

Però, malgrat tot, em sento satisfet de molt del que hem fet. I hem fet molt. Per això, tot i que breument, vull explicitar l'orientació de les prioritats del nostre autogovern.

Unes prioritats que podríem resumir en tres conceptes: la gent, el país i la institució.

Poso alguns exemples triats entre els molts possibles per il·lustrar-ho.

En primer lloc, **la gent**. El nostre compromís per millorar les condicions de vida, sigui quin sigui l'origen, el lloc de residència o la situació particular de cada persona. Sense ciutadans de primera i ciutadans de segona. Sense escatimar cap dret, però sense negligir cap deure.

S'ha pogut demostrar en el manteniment i millora de la Sanitat Pública, malgrat la incorporació, en molt pocs anys, d'un milió i mig de persones més al sistema públic. Hospitals i metges que hem introduït.

S'ha pogut constatar a través de lleis com la de Serveis Socials –amb una despesa de més de 2.200 M d'euros–, o la de la Dependència que, malgrat les deficiències, beneficia ja a més de 132.000 persones.

S'ha fet evident en iniciatives tan simbòliques com la Llei de Barris. Més de cent barris i centres històrics de ciutats i pobles de tot Catalunya, s'han beneficiat i s'estan beneficiant d'una eina transformadora des del punt de vista social i també urbanístic.

En segon lloc, **el país**. I quan dic país, em refereixo a garantir el futur de Catalunya, facilitant la seva adaptació a una economia globalitzada i a un marc de complexitat creixent.

Un canvi de model que la pròpia crisi fa indispensable i urgent, i alhora facilita, tot i que això no ens ha de fer menystenir els perills. D'aquí, l'enorme importància d'acompanyar les transformacions necessàries del model de creixement, amb mesures imprescindibles per evitar la fractura social i del teixit productiu del nostre país.

Canviar de model, significa apostar per l'Educació com a eina bàsica per assolir un nou model econòmic, centrat en la recerca i el coneixement, en el talent i l'aspiració a l'excel·lència.

Canviar de model, significa fer i gestionar les infraestructures necessàries. Vertebrar el país. Ha volgut dir, ampliar ports i aeroports. Ha volgut dir millorar els nostres ferrocarrils, l'arribada de l'AVE i les obres per connectar-lo amb França. I el traspàs de les rodalies, que es completaran amb la gestió dels Regionals, d'aquí a poques setmanes. I també vol dir fer una aposta a fons pel transport públic metropolità, ampliant els serveis, les freqüències, l'accessibilitat i la seguretat.

Canviar de model significa creure i actuar des de la convicció que una altra cultura de l'aigua és possible, fent compatible la garantia d'abastiment a la gran regió metropolitana, al marge de la climatologia i, al mateix temps, estendre el regadiu amb el canal Segarra-Garrigues, respectant els interessos mediambientals. I vol dir també estendre per tot Catalunya la xarxa de depuradores i canviar el paradigma, per exemple, del tractament de residus.

I, en tercer lloc, **la institució**. La voluntat d'autogovern ha estat un dels elements de continuïtat que han definit al catalanisme i a Catalunya. Un autogovern basat en el diàleg i la concertació, en la transparència i en el rendiment de comptes.

Avui, la cultura i la llengua catalanes compten amb un reconeixement internacional inèdit. Aquests quatre anys s'ha desplegat l'Estatut. Aquí i allà. S'han impulsat les lleis i s'han començat (que no acabat) de negociar els traspassos que les competències preveuen. De l'ordre d'una vintena de competències, traspassades aquest mandat.

A Catalunya s'ha avançat en llibertat i responsabilitat social. S'han deslligant determinades institucions i organismes públics de la tutela directa del Govern. I amb els quatre pactes nacionals (Recerca, Immigració, Infraestructures, Habitatge), hem demostrat que és possible

governar des de la corresponsabilitat i el consens. A més a més dels reptes dels pactes per l'economia catalana, amb les seves revisions.

[Prioritats pels propers 4 anys]

Ciutadania, Catalunya, Generalitat.

Conceptes que han centrat l'obra de govern. Conceptes que centren la nostra proposta de progrés i benestar pels propers quatre anys.

Una proposta que, des del nostre punt de vista, s'haurà de centrar en quatre objectius ineludibles: l'economia, les reformes estructurals, la cohesió social i l'Estatut.

1) La recuperació econòmica

L'experiència d'aquests anys ens diu que la recuperació vindrà necessàriament de l'enfortiment dels sectors productius i l'aposta per nous sectors, per nous mercats i per nous instruments. Tant els sectors consolidats com els emergents, comparteixen, més enllà de les diferents particularitats, prioritats similars: el valor de la Recerca i la Innovació, la necessitat del crèdit i del suport institucional.

En sintonia amb aquesta realitat, al llarg de les darreres setmanes, he proposat diverses mesures que penso impulsar un cop format el nou govern. Des del repte per a convertir Barcelona en la capital europea del cotxe elèctric, fins la creació d'un Fons que permeti reduir els costos d'inversió de les PIMES en R+D+i, o l'impuls de 10 Districtes Especials d'Innovació que atreguin noves empreses i activitats econòmiques a les principals àrees de coneixement catalanes.

Però, aquestes iniciatives, per dir algunes, necessiten anar acompanyades per una aposta similar en formació i ocupabilitat. Necessitem millorar la formació inicial i necessitem garantir la formació continuada. I, sobretot, necessitem que ningú no quedi enrere. Estic parlant, efectivament, dels famosos "ni-ni". Aquest no és un tema, en absolut, menor o negligible.

Perquè jo crec que el país no es pot permetre mantenir gairebé 50.000 joves, menors de 25 anys, amb un molt baix o nul nivell formatiu. ¿Algú de vostès creu que pot rutllar un país amb 74.000 joves en atur? ¿De quin futur parlem quan una part important d'una generació pot quedar condemnada a l'exclusió?

Com a President, com a responsable polític, com a ciutadà, no puc quedar-me de braços creuats o desentendre'm. Per això, he presentat la proposta de "Contracte de futur", que pretén donar una altra oportunitat a aquests joves i, de retruc, assegurar el futur del país.

El pitjor de la crisi ja ha passat. L'escenari apocalíptic respecte a la nostra economia o les nostres finances que el líder de l'oposició presenta és irreal i fals. I pretén crear, segurament, l'estat d'ànim per a justificar una retallada de les polítiques socials en el cas hipotètic d'una victòria electoral. Però no passarà ni una cosa ni l'altra.

El pitjor de la crisi ja ha passat, i ha estat cabdal per a la cohesió social que un Govern progressista hagi entomat el xoc brutal d'aquesta greu crisi. Però hem sortit endavant i hem posat les bases, a través de reformes inajornables, del creixement econòmic de Catalunya, com ho demostren alguns indicadors que vull exposar molt breument.

Primer: El divendres passat, la Consellera Serna ens anunciava que la creació neta d'empreses a Catalunya ha crescut per primer cop en els darrers tres anys. Alguna relació suposo que té amb la recuperació econòmica, amb les mesures que hem posat, amb els nostres instruments modestos. És a dir, ja s'han creat més empreses que les que han tancat!! I que, si comparem les persones que estaven ocupades en el primer trimestre amb les que estaven ocupades en el segon trimestre d'aquest any, el 95% continuen mantenint-se en la seva ocupació.

Segon: Fa pocs dies, una publicació gens sospitosa de ser d'esquerres, com la publicació especialitzada en inversió estrangera del diari econòmic anglès, Financial Times, situava Catalunya com la regió més potent del sud d'Europa. I ho feia segons un rànquing en el qual han participat 233 ciutats europees i 142 regions del continent, i que té en compte factors com ara el potencial econòmic, els recursos humans, la qualitat de vida, la capacitat emprenedora, les infraestructures, etc. I, atenció!: Catalunya és l'única regió espanyola situada entre les 25 primeres. Ni Madrid ni València, és Catalunya, una regió europea que ha estat presidida pels socialistes els darrers 7 anys.

Tercer: Catalunya ha creat la meitat de l'ocupació d'Espanya en els darrers trimestres i gairebé tota la del sector privat. L'evolució de l'ocupació ratifica que Catalunya ja ha enfilat el camí de la recuperació econòmica. Un diari parla avui dels eixos comercials de Barcelona...

2) Les reformes estructurals per transformar el model econòmic.

A Catalunya, pel caràcter i per la capacitat d'anticipació del primer govern d'Esquerres, la crisi va agafar-nos treballant. Però la sortida ens demanarà persistir en aquest esforç. Si les

reformes eren convenientes fa dos, tres anys, quatre anys, ara, en aquest període, s'han tornat urgents i imprescindibles. Unes estan en marxa, altres es posaran en marxa.

Perquè necessitem:

- un sistema financer que garanteixi la disponibilitat de crèdit per l'economia productiva i no per l'especulativa;
- un sector energètic fiable, integrat i sostenible;
- una administració eficient i eficaç, professional i correctament dimensionada;
- una fiscalitat justa i equitativa que ens garanteixi els recursos suficients; i
- la integració de la protecció del medi dins la nostra quotidianitat.

3) El manteniment de la cohesió

No sé si trobaríem gaires territoris al món on s'hagi produït, en tan poc temps, una arribada tan massiva i diversa d'immigrants, amb un nivell tan baix de conflictivitat. El sistema s'ha vist sotmès a tensions. Però ha resistit.

Els serveis públics essencials han estat els primers en entomar aquestes dificultats, però han respost. Fins avui ens en estem sortint. I alguna cosa hi té a veure òbviament, l'acció del Govern. Aquests és, per tant, el meu compromís per als anys que venen:

Mantenir i millorar les polítiques públiques d'educació, salut, serveis socials, justícia, seguretat,... i la resta de polítiques públiques lligades a la cohesió i la convivència. Perquè no volem cap altra Catalunya que la que permet progressar a tothom qui lluita per fer-ho.

Sense exclusions, sinó amb cohesió. Sense rebaixar la qualitat, però guanyant en eficiència. Per donar forma concreta a aquesta prioritat i atendre directament a les persones més necessitades.

4) El restabliment de l'Estatut

L'Estatut no és un simple text jurídic. L'Estatut és el projecte de futur immediat dels catalans i catalanes i, alhora, és també l'instrument per dur a bon port aquest projecte de governació serena, coherent, amb accent social, els propers quatre anys. L'autogovern només té sentit si és entès com la via per millorar el benestar dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. En bona mesura, la nostra Llei principal, l'Estatut, fixa què volem ser com a país. Per això, és tan important garantir el compliment íntegre d'allò que el poble de Catalunya va votar el juny de 2006.

L'Estatut expressa el màxim comú denominador d'allò que som, perquè és fruit d'un pacte polític. Un pacte polític a Catalunya i de Catalunya amb la resta d'Espanya. Perquè ha estat – una vegada més— la inspiració per la resta d'Estatuts de nova generació, perquè respon a l'evolució lògica de l'Estat cap a una estructura i un funcionament que haurien de ser més clarament federals. Per això, malgrat les dificultats, mantenim intacta la nostra lleialtat amb la decisió sobirana i democràtica dels catalans.

I em comprometo a trobar i exigir que se segueixin les vies adients i constitucionals per restablir allò que va ser escapat per una sentència a un recurs que van impulsar els enemics de l'Estatut de Catalunya. Refer el pacte constitucional, reforçant el marc constitucional.

En d'altres paraules, jo crec en l'Estatut, crec en la justícia de la nostra reivindicació, i crec que és el millor escenari de futur per Catalunya i per Espanya

[El sentit i condicions polítiques d'aquest projecte]

Tot el que he expressat fins ara, exemplifica perfectament el per què del lema de campanya del Partit dels Socialistes de Catalunya: “Garantia de progrés”.

“Garantia”: perquè l'obra feta ens avala. Garantia de continuïtat respecte d'una manera d'entendre el país i les seves prioritats.

I “progrés” perquè el projecte socialista està adreçat a assegurar la continuïtat i la millora de les polítiques destinades a la gent del nostre país; a la continuïtat i millora del nostre autogovern.

“Progrés” entès també, en el sentit anglosaxó del terme: procés en evolució, feina en marxa i no acabada. Perquè la feina és lluny d'estar acabada. I, sobretot, no és senzilla.

Amb l'inici de la campanya electoral, el debat polític sembla pivotar exclusivament entre els eslògans simplistes i la petició –ara ja explícita, en campanya— del vot.

És una opció ben legítima, però és també una opció que empobreix la política i la societat. Més encara, quan som just a les portes d'un moment especialment important i decisiu per al futur del país.

La complexitat del nostre món i la complexitat dels reptes plantejats haurien d'advertir-nos de la falsedat de les suposades genialitats simplistes. Les varetes màgiques no existeixen. Tampoc les dreceres.

Dit d'una altra manera: els nostres problemes no s'esfumaran per art de màgia; ni gràcies al concert econòmic, ni a la independència. Ni tampoc gràcies a la criminalització de la immigració o atiant una falsa guerra de llengües, que no existeix.

Jo he afirmat per activa el que proposo:

- Un govern catalanista i d'esquerres, per a una Catalunya amb un autogovern fort en una Espanya federal.
- Un govern capaç de dur a terme les reformes necessàries i imprescindibles per assegurar la recuperació econòmica i la transformació del nostre model productiu.
- Un govern disposat a exigir el compliment del pacte estatutari i a treure el màxim rendiment del nostre autogovern.

També he fet públic el meu compromís solemne a no pactar amb el Partit Popular, ni acceptar el seu suport.

I he reclamat al candidat de CiU que sigui tan clar, si pot, en aquest punt. De moment, calla.

I confirma el risc que el futur govern de Catalunya, si el presidís Artur Mas, busqui qualsevol excusa per retallar prestacions socials que s'han conquerit aquests anys. En aquest objectiu, també el PP i Convergència i Unió coincideixen.

Com tampoc li accepto que parli de caixa buida, al referir-se a les finances de la Generalitat. Tenim dèficit públic com tots els Governos. Com el que ells ens van deixar al 2003, de més de 1.300 milions d'euros de llavors. La caixa no és que estigués plena. I l'economia creixia, no és com ara, que tots els governs tenen dèficit, inclús el govern xinès. Però no tenim els calaixos plens de factures sense comptabilitzar, com ells van fer, amb una despesa aplaçada de més de 3.000 milions d'euros. Nosaltres no amaguem factures. Les paguem, les comptabilitzem i les financem. Això explica aquesta emissió.

També he parlat de punt i a part. He dit que la fórmula que havia servit durant uns anys, en unes condicions determinades i per a un programa determinat, ha cobert el seu camí. I que no contemplo, a partir d'ara, en les condicions que es presenta. No hi haurà un tercer tripartit.

Perquè Esquerra posa com a condició un referèndum per la independència que jo no vull. No vull ni la independència ni el referèndum. Sembla que el candidat de CiU vol la independència però encara no vol el referèndum perquè diu que el perdria avui. Però el vol per més endavant. Per votar que sí, com ja ha dit en moltes ocasions.

Jo no penso subhastar la presidència. Ni vull mantenir-me al poder a costa de renunciar a les meves idees, que crec que són compartides per una majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Al nostre país hi ha hagut massa soroll, un soroll interessat, que ha impedit escoltar el batec d'una majoria d'una societat que no vol ni invents ni falses dreceres, ni passes enrere.

A aquesta majoria sovint silenciosa és a la que em dirigeixo aquests dies per demanar-li que, amb el vot, faci sentir la seva veu el dia 28 de novembre. Perquè el seu vot decideix el seu propi futur i el futur del país.

El projecte que defensem els socialistes catalans és un projecte per construir aquest futur.

No serà senzill, però és necessari. No és simple, però és el camí correcte. Si els catalans i catalanes ens atorguen la seva confiança, aquest serà el nostre programa i, per dur-lo a terme, no dubtarem en sumar a qui l'assumeixi. Però, de cap manera, ens avindrem a rebaixar-lo o ajornar-lo. Catalunya no s'ho pot permetre.

Les cartes són sobre la taula. Ara, no m'allargo més, estic a la seva disposició per aclarir tots els dubtes que puguin tenir sobre l'abast del projecte, de les propostes, que represento i les intencions polítiques que el sustenten.

Moltes gràcies.